

AUREL DUMITRAȘCU

CARNETE MARO

Jurnal inedit

Octombrie – Decembrie 1908

*

– A murit Ion Loghin.

La prânz două femei plângeau. A murit singurul om care bănuise, când încă erai un puști, că „te vei face“ scriitor.

Te vei duce să-i spui „adio!“

În curte, Dan Loghin bate mingea. La 12 ani moartea nu poate fi înțeleasă.

17 oct. 1980

– Urci sacii cu porumb în pod. Nichita Stănescu n-a făcut niciodată așa ceva. Nici Baudelaire. Nici James Joyce.

17 oct. 1980

– Toată camera e numai cărți împrăștiate. Și reviste, ziare. Dar ce armonie dă această dezordine sufletului tău.

17 oct. 1980

– Revistele literare anunță premiile de la Sighet și de la Suceava. Simți din nou că te bucuri mult pentru Adrian. Îl aștepți cu poeme cotropitoare, de liniște, de neliniște.

17 oct. 1980

– Lecturi din Georg Trakl și din Brecht!

17 oct. 1980

*

– O scrisoare lungă, sinceră, emoționantă în unele pasaje, venită aseară de la Georgette, te face să regândești dintr-un unghi mai apropiat legătura ta cu Marilyn Monroe.

Spuneai acum câteva zile cât de îngrozitor e sentimentul că pe tine nu te-a căutat niciodată o fată tânără pentru că n-ar mai fi putut trăi în acea clipă fără tine. Faci legătura: Marilyn s-a sinucis pentru că nu mai suporta să fie considerată doar un bun, adică un obiect de plăcere, cei din jur gândind-o ca pe o investiție în lumea plăcerii doar, nu și un OM. Pe tine, în schimb, femeile te „iubesc” numai din cauza poeziei. Femeile au fost întotdeauna îndrăgostite de poezie, e în firea lor, indiferent cum se manifestă această poezie. Ele te iubesc pentru că tu **chiar** faci poezie, ești o sursă de poezie. Dar, în rest, pasiunea lor pentru poezie, seamănă cu dezumanizarea. Pentru că ele uită faptul acela elementar: că ești, înainte de toate, un om, un om singur care are nevoie de dragoste, de înțelegere, ca toți oamenii. Faptul că aproape fără să-ți dai seama te **doare** Marilyn, că a devenit o **idee** a sufletului tău, o coordonată tragică în care se dimensionează parcă propriul tău mod existențial (desigur, la o scară mai puțin „populară”) – nu-i o mirare.

18 oct. 1980

– Te-ai dus și l-ai privit pe Ion Loghin, întins sub acel cearceaf alb, livid, dincolo de orice respirație. Moartea nu te emoționează sau nu te mai emoționează, este suprema stupizenie, o negi. Dar nu poți niciodată realiza că oamenii pe care-i cunoști de mult timp și mor ar fi morți cu adevărat.

18 oct. 1980

– După ora 12, azi, te-ai urcat în „Dacia“ doamnei Tănase. Bicicleta ta are pană. Pe la Pr. Cârjei (doamna conducea, desigur), cu mâna pe volan, doamna s-a întors din mers (viteza nu era, totuși foarte mare!) să închidă mai bine portiera din spate. Mașina s-a îndreptat ușor înspre balustrada metalică dinspre Bistrița. Ai sesizat. Dar ai crezut că doamna a sesizat ea însăși și că va redresa mașina. Fapt care nu s-a întâmplat. În ultimul moment ai tras de volan tu, dar mașina a „prins“ totuși balustrada. Un far praf, aripa de pe stânga boțită rău. Stupid! Dar ai reținut rana din acea femeie, rana din suflet, rana provocată de faptul că și-a ciocnit mașina. Nu poți pricepe cum de unii oameni sunt atât de îndrăgostiți de fiare, de metale!! Pentru tine e îngrozitor să constați așa ceva!

18 oct. 1980

– Te-ai gândit după aceea: chiar dacă mașina ar fi mers cu viteză, chiar dacă ați fi intrat prin balustradă și ați fi poposit în Bistrița, nu crezi că tu ai fi pățit ceva. Asta neînsemnând că ai fi dorit ca doamnei să i se fi întâmplat ceva. Te referi la un anumit sentiment de invincibilitate în ceea ce te privește, când ești amenințat de accident, de moarte.

18 oct. 1980

– În „Luceafărul“ de ieri, Adrian are un poem intitulat așa: „Petrodava salută Sarmizegetusa“. Ți-a spus cândva că e un poem la care ține. Dar e un poem care nu spune nimic despre el. Parc-ar fi un poem scris în favoarea activiștilor culturali din Piatra Neamț. Nu crezi că astfel de poezii îi fac vreun serviciu lui Adrian. Și nu-l înțelegi că le scrie. Pentru că nici poem patriotic de rezistență nu e!

19 oct. 1980

– În mormântarea lui Ion Loghin. Când ieși parte la astfel de lucruri ai mereu sentimentul că totul e rahat, că toate se duc dracului. Păstrezi amintirea frumoasă a acestui bărbat uscățiv, bun, acest „profet“ al destinului tău! Cuvintele lui, din copilăria ta, se adevăresc! Ai ajuns scriitor. El a murit. Tu vei continua să scrii. Și poate că vei trăi.

19 oct. 1980

– O lectură plăcută: „Visul lui Bruno“ de Iris Murdoch!

*

– Atâtea seri încep fiindu-ți dor de Viorica!

*

– În cimitire intri cu respect, Dar acolo totul e ciudat și cenușiu. În cimitire nu se poate zâmbi, cel mult se „grimasează“.

*

– Treci pe la mormintele unor oameni pe care i-ai iubit mult: tata, Petrică Tătaru, Titel Loghin, De Bica ai uitat, pare-se. Și te-ai dus și la crucea haiducului Baltă. Costică Baltă.

19 oct. 1980

– E insuportabil să vezi femei mâncând cu poftă în cimitir! E insuportabil să le vezi bând! Cât grotesc! Și câtă grosolănie!

*

– Un vecin a spus că, pentru el, popii sunt niște „cerșetori legalizați“, că n-are nicio stimă pentru ei. Just!

*

– În biserică nu miroase niciodată a viață. Acolo cineva se amăgește inutil. Și tot timpul.

19 oct. 1980

*

– S-ar putea ca Dumnezeu să fie un buzunar plin de prăştii, dar toate prăştiile sunt în devălmăşie, uzate, inutile.

*

– De ce nu vezi niciodată păsări prin cimitire?! Şi, mai ales, de ce se feresc ele să cânte acolo?!

*

– În cimitir era bălegar de cal. Groparul şi-a hrănit calul acolo. După ce îngropi prea mulţi oameni nu mai poţi şti dacă eşti viu sau mort.

*

– Îţi aminteşti acel cimitir din partea de sud a Bucureştiului, când ai fost cu Florian şi domnul Gulimănescu. Groparii aceia. Groparii care se certau de la gropi. Care unde sapă! Care câte sapă! Hm! O fi şi asta tot viaţă. Şi, dacă ai constatat, e sigur că e viaţă. Hm!

*

– Pe Marilyn Monroe nu ţi-o poţi închipui dusă la cimitir! Deşi parc-ai vrea să existe undeva un mormânt al ei. Şi să-l vezi când deja eşti aproape de moarte!

*

– A plouat. Cum o fi alunecând apa pe oasele celor din pământ?!

19 oct. '80

*

– Spune Iris Murdoch: „Cred că în iad e totdeauna după-amiază.“

*

– Fericirea e o noțiune ce ține de ambiguitate, de hazard. Poate e un moft al acestor două atitudini.

*

– Mă simt tânăr. Tânăr cu bolile grave.

*

– Fratele mamei se pregătește să moară. Dumitru Ana. Ciroza se știe ce este. În casa la noi toate privirile sunt triste. Pe acest om l-ați iubit sincer. Pentru că a fost tare bun. Toamna umblă prin ploii. Și, iată, și prin moarte.

20 oct. 1980

– Plouă. Îmi laud și mângâi singurătatea.

20 oct. '80

– Seara, târziu, stai afară și ascuți ploaia. Este copleșitor întotdeauna. Tare multe clipe ți le-ai petrecut ascultând ploaia, ieșind noaptea afară. Îți dă un sentiment de imensă profunzime. Sunt clipele în care ai sentimentul că începe lumea, că asigti la facerea ei. Întotdeauna ai simțit că lumea n-a fost făcută într-o zi cu soare, uscată de atâta căldură, ci într-o zi cu multă ploaie, nu prea în grabă, cu bucurie și în liniște. Chiar dacă la întâmplare.

20 oct. 1980

– Ce frumos începe Iris Murdoch capitolul XVI din „Bruno's dream“: „Danby stătea printre ierburile înalte din cimitirul Brompton. Era miercuri după-amiază.“

20 oct. 1980

– „A rățăci“ e un verb pe care l-am raportat întotdeauna numai la Grecia. Pentru că este singurul ținut care nu poate batjocori acest cuvânt boem, puțin neserios chiar. Dar, vai, omenesc!

20 oct. 1980

*

– Mi se pare uneori că mitul este un monolog pe care îl visăm doar.

*

– Lasă ușile deschise! zice femeia cu buzele subțiri. Și întotdeauna intră un șarpe care îi sperie pe toți ai casei.

20 oct. 1980

*

– Dorințele au nevoie de realitate.

*

– Am șters praful. Ce obositoare e chestia aceasta!

*

– SIGURANȚA. Starea aceea în care implicarea aventurii e de fapt cunoaștere, nu **ocazie**. Starea aceea de obișnuire a emoțiilor cu încrederea.

21 oct. 1980

*

– Indiscutabil, femeia care-și schimbă bărbații nu e târfă. Căutarea, nobilă și în firea omului, este un mod de a învinge obișnuința de a rămâne alături de orice, de ORICUM.

21 oct. 1980

– Nu există iubiri infantile, ci doar speculații infantile.

*

– Seninătatea ne mișcă, este emoționantă.

21 oct. 1980

*

– În inimi nu există baricade, ci doar sentimente care se îmbracă greu.

21 oct. 1980

– La televizor: un mic recital excepțional al bihorencei Florica Duma!

21 oct. 1980

*

– Nenea Dumitru Ana se simte tot mai rău. Abia mai vorbește. Aproape că nu ai putere să te duci să-l vezi așa! Este aproape singura rudă pe care ai iubit-o și o iubești. În casă, ochii mamei și ochii tăi sunt împăienjeniți de lacrimi din când în când.

22 oct. 1980

*

„DESTINUL LUI GARCIA LORCA“

Este titlul unui film pe care l-ai văzut în această seară la TV. Întreaga lui Alessandro Cane. De obicei, nu suportă filmele despre artiști. Dar crezi că acest film a fost făcut cu decență și talent. Iar asemănarea uimitoare dintre actorul Roberto Bisucco și adevăratul Garcia a întregit calitatea unei pelicule emoționante.

Te gândești că atunci când o țară își împușcă poezii ea se neagă în tot felul. Și între barbarie și ea nu se poate pune decât semnul egalității. Istoria are prea multe crize de nebunie.

Lorca a fost una din victimele unei asemenea crize.

Dar parcă nu ai puterea să accepți atâta cruzime!

22 oct. 1980

– Pe oameni îi excită și scrisorile.

23 oct. 1980

– Azi e ziua lui Nicolae Sava. Acest poet ciudat de liniștit, acest poet imprevizibil în reacțiile-i poetice. LA MULȚI ANI!

23 oct. 1980

– Cimitirul din Săpânța mă face să mă gândesc la poezia lui Edgar Lee Masters, la un anumit sens al ei.

25 oct. 1980

– Gabriela T. neliniștește tot trupul tău, te referi la căldură! Simți că pielea ei excesiv de fină, un fel de tremur, te excită cumplit. Gabriela rămâne acea după-amiază în care nu vrei să te sinucizi sub nicio formă.

*

– Dragostea e ca moartea. Amândouă-ți lipsesc; duci lipsă de amândouă.

*

– Sexul este un soldat care vrea să se bată cu marea.

*

– În crâșme oamenii sunt niște felinare purtate de manechine.

25 oct. 1980

*

– A murit Teodor Mazilu! Incredibil! 50 de ani! Este îngrozitor să auzi o asemenea veste, absolut îngrozitor! Ducă-se dracului!

Și plângi! Este absolut normal ca scriitorii să moară tineri, dar este insuportabil să **afl**i acest lucru.

*

– Vorbești cu Marilyn Monroe. Ea spune că și-ar fi dorit trei copii. Te gândești la această cifră!

*

– Ce este un milițian? Păi, o cizmă... încă o cizmă... și cizma propriu-zisă!

25 oct. 1980

*

– Un anume Lucian Georgescu din București te „invită“ la un curs gratuit prin corespondență de învățare a unei limbi internaționale: interlingua.

O să-i scrii!

25 oct. 1980

– Ce să însemne faptul că deseori nu-ți mai place poezia niciunui poet de pe lume?! Iar de poezia ta ți-e silă!? Ce să însemne!?

26 oct. 1980

– Vasile Vlad este un poet minunat! Dar prea des alternează pasajele de mare poezie cu înșălările minore.

26 oct. 1980

*

– Zi cu hram, cu sfânt.

Dumitru, parcă! Nu-ți spun nimic aceste sărbători. Dintr-un autoturism te-a privit o femeie frumoasă. Te duceai la fotbal.

26 oct. 1980

– Încerci să scrii, seara.

Dar este îngrozitor! Când nu scrii mult cuvintele te reascultă cu greu. Trebuie să înveți **întâlnirea zilnică** cu poezia. Altfel îți vei ieși din minți.

26 oct. 1980

– Și poate că pe masa ta de scris n-ar trebui să fie decât file albe, numai file albe.

26 oct. 1980

*

– Ieri te-a vizitat Daniel Corbu. Sunteți prieteni buni, întâlnirile voastre sunt constructive. Ați discutat mult, te-ai bucurat de venirea lui. Ați făcut și o scurtă plimbare prin pădure. Seara ți-a citit din poemele ultime. Dar numai două-trei ți-au plăcut. Daniel e bun atunci când scrie simplu. Când vrea să se complice nu are forță. Și ascultându-i poemele ai avut sentimentul că sunteți temperamente total opuse. Numai bunătatea vă seamănă. Ți-a adus „Cel mai iubit dintre pământeni“ a lui Marin Preda, primele două volume. Acest fapt te-a bucurat mult. Ai început s-o citești, ți se pare grozavă. Și-ți amintește de Céline, de acel cinism cu care a scris „Voyage au bout de la nuit“, dând o carte excepțională!

Daniel ți-a dăruit și două cărți: „Caminante“ de Octavian Paler și „Arbuștii de vanilie“ a lui Georges Limbour. V-ați culcat foarte târziu, după îndelungi discuții. Azi-dimineață, la ora 5, a plecat la Târgu Neamț.

28 oct. 1980

– Ți-a scris Mioara Dristaru, fata aceea frumoasă și ciudată de la Mangalia. Nu te așteptai. Ești bucuros, bucuros ca un iepure.

28 oct. 1980

*

– Din noapte bântuie gândul unor proze sfâșietoare.

*

– Luând biblioteca școlii în primire, în timp ce făceați inventarul, te-ai uitat la tirajul unei cărți de poezie foarte proastă, intitulată cam așa: „Cânt Republica“ 32 000 exemplare! Pentru niște bătaii de joc! Este stupid că marea poezie patriotică este confundată de unii editori debili cu acele subproduse care jignesc și enervează. Exemplu: cartea aceea în 32 000 de exemplare.

28 oct. 1980

*

– Nu-i pricep pe cei care sunt oameni pentru oglinzi și poeți pentru a epata.

2 noiembrie 1980

– Mi-am învins inocența cu ajutorul cuvintelor.

*

– Prefer orice gafă în care există adevăr, dar nu mitomania.

*

– La intelectuali, principiul prejudecății acționează aproape involuntar.

*

– Publicatul prin reviste e cel mai des a chestiune de orgoliu. Un **poet** n-are nevoie de aplauze. Cred în decența poeziei, chiar dacă ea bate cu pumnul în masă, chiar dacă iese-n stradă. Sensul ei este oricum constructiv.

2 noiembrie 1980

– I-ai scris Constantei Buzea. Uneori simți nevoia să le scrii poezilor nevinovați.

2 noiembrie 1980

– Nu mai știi să plângi în public, la înmormântări, rămâi cu ochii larg deschiși, dar nu emoționați. Există lucruri pe care le negi prea mult pentru a te mai emoționa ceva din ele...

*

– În autobuzul Târgu-Neamț – Piatra Neamț s-au urcat mai multe călugărițe. Fețe plate, insignifiante, având ceva din atmosfera magaziilor.

(...)¹ câteva cuvinte ai simțit că în tine e o stare de vid cumplită, că nu poți vorbi, ai renunțat, ai părăsit clasa. Nu, lipsa de bun-simț este insuportabilă, nu-ți poți face reproșuri pentru că îți ieși din fire. Dar parcă niciodată nu ți-ai ieșit din fire chiar așa, căzând în extrema violenței. Sensibilitatea ta fusese jignită cumplit, respectul tău pentru Eminescu terfelit, poate că nu l-ai pălmuit suficient pe acel nesimțit. Și poate că e bine să nu mai crezi că toți copiii sunt frumoși.

¹ Pagină lipsă în manuscris.

3 noiembrie 1980

– A nins îngrozitor de mult astă-noapte. Peste 20 de centimetri. Când toate legăturile tale cu realitatea căldurii sunt tăiate – te simți cu totul descumpănit și chiar irascibil! Te abții cu greu.

3 noiembrie '80

– După (câți) ani de tăcere deplină aseară primești o scrisoare de la fata aceea blondă și frumoasă, Ana Viziteu. Te văzuse în „Cronica“, se bucura, cu uimire etc. Dar de ce ți-a scris?! Pentru a uita din nou într-o zi să-ți mai scrie?! Pentru că te-a văzut într-o revistă?! „Vreau să fim din nou prieteni!“ – zicea. Dar ce straniu sunau aceste cuvinte! Acum câteva ani nu puteai suporta gândul că n-ai să mai vezi niciodată un om la care ai ținut. Între timp lucrurile s-au mai schimbat. Cuvintele au învins inocența. Și singura-ți gravitate a rămas numai POEZIA.

4 noiembrie 1980

– Întreții legături cu o grămadă de fete. Legături simple, de prietenie. Toate acestea par un fel de pierdere de timp, majoritatea dintre ele se vor căsători și nu-și vor mai aminti de tine. Dar nu-o poți rupe cu ele, chiar știind că așa vor face n-o poți rupe cu ele pentru că nu suportă să știi că n-ai mulți oameni frumoși în jur, nu te poți rupe de oamenii, oricâtă ambiguitate ar „păstra“.

6 noiembrie 1980

– E ziua lui Marius Jiganie. A împlinit 13 ani. I-ai dăruit trei cărți și i-ai strâns mâna! Bun băiat! Frumos băiat! Ții mult la el!

*

– Marie va veni acasă duminică. Și te va căuta. Ți-e dor de ea. Nu de ceva anume al ei, ci de ea pur și simplu.

*

– Mare carte „Cel mai iubit dintre pământeni"! Ai sentimentul că e cea mai grozavă proză scrisă de un român! Sentimentul acesta vine și din faptul că realitatea din această carte îți era neclară, deși e apropiată nașterii tale. Omul simte că **trebuie să știe** ce s-a întâmplat în lume înaintea nașterii sale, de ce n-a existat un accident care să-l interzică pentru lumină. Vulgaritatea unor dialoguri din carte este dusă până la pornografie! Dar vigoarea de ansamblu a cărții este remarcabilă.

*

– Zăpada începe să se ducă dracului! Ducă-se!

6 noiembrie 1980

– În ultima „Tribuna“, Ioana Dinulescu are poezii. Dar sunt niște tâmpenii, cu o mică excepție.

*

– Există femei care excită prin vulgul pe care-l poartă peste tot. Ele stimulează masochismul. Pentru că fiecare bărbat, în clipa împreunării, are ceva devorator, de lup. Și poate că sunt de vină și ofurile femeii, faptul că-și dă capul pe spate, inventând o anumită scenă a extazului (desigur, te referi la părerea comună despre extaz).

6 noiembrie 1980

*

– În S.U.A. a fost ales președinte Ronald Reagan. Dar individul ăsta e plin de intenții militariste. Ai sentimentul că americanii au ales drept președinte un imbecil. Mai aleseseră ei unul cândva: McCarthy.

*

– Prin autobuze oamenii acestor munți discută prea neserios lucruri grave neocolind politica. Acest fapt nu ți se pare un semn bun. Dar mai e ceva: pe proști îi agită orice nerozii. E bine că statul nu-i ia în serios întotdeauna. Bunăstarea îi face pretențioși pe toți. Dar, curios, ei devin pretențioși din cauza că-și pierd chiar și multe din sentimentele profund umane. Obiectele devin prea mult primordii.

6 noiembrie '80

– Aseară: un film în regia lui Mikhael Cacoyannis. Scenariul îi aparține, de asemenea. „Ifigenia“. Excepțională realizare. În rolul Clitemnestrei: Irene Papas. Ceilalți: Costa Kazakos, Costa Karro, Tatiana Papanoskos. Muzica: Mikys Theodorakis.

6 noiembrie 1980

– Zăpada mă supără.

*

– Poate că întotdeauna copiii iluziilor au fost cuvintele!

*

– Niciodată nu se face multă lumină doar vorbind. Pentru că tot mai mulți oameni s-au săturat de cuvintele nerozilor, de cuvintele aplatizate, „comercializate" prin negare, prin brezele produse în ele.

*

– Frigul este un căpcăun. Și căpcăunii nu au nimic distins. Pentru că ferocitatea nu e noblețe, ci degradare, amenințare.

*

– Sunt un om care s-a dat poeziei pentru a nu învăța niciodată egoismul, pentru a se descotorosi de cel moștenit.

– Să fim fericiți că suntem vii. Celelalte le putem învăța, viața nu! Ea se TRĂIEȘTE.

6 noiembrie 1980

– M-a amuzat cumplit un cuvânt din Marin Preda: vampiriță!

6 noiembrie 1980

– O surpriză: după câteva luni de tăcere, în seara aceasta ai vorbit cu Lămâița. Te-ai mai gândit la ea. Crezuseși că se căsătorește, nu știai de ce tace. Și, brusc, declarațiile ei de dor. Evident, s-a despărțit de cineva, femeile nu suportă singurătatea. Te vei duce până la Bacău. Sau poate că veți inventa o întâlnire în altă parte.

7 noiembrie '80

– Ești din nou asaltat de femei. Înseamnă că va mai muri cineva.

*

– Domnul Gulimănescu va veni (mâine, se pare) prin munți, e-n concediu. Poate că binevenita lui venire nu va afecta „programata“ întâlnire cu Marie, mâine sau poimâine.

*

– Prea multe zile scăpate din frâu, irosite, fără poezie, fără seriozitate.

7 noiembrie '80

*

– Încă o veste nesuferită: a încetat din viață Steve Mc Queen. Criză cardiacă. 55 de ani. L-ai văzut în mai multe, îl stimai pentru ce făcea, era convingător. Și curajos. O veste tristă. O veste pe care n-o poți nega. Păcat! Goodbye, Steve!

8 noiembrie 1980

– Mai ai 19 scrisori la care trebuie să răspunzi. Azi ai scris vreo patru. O aștepti pe Marie. E cald în cameră. Numai afară e tare frig. Citești din Marin Preda. Și nu știi ce mai vrei.

9 noiembrie 1980

*

– Marie nu te lasă s-o dezbraci. Zice că nu acum. Că te va lăsa mai târziu. Marie crede că te vei căsători cu ea. Marie crede că tu te vei căsători. Marie crede în imposibil. Marie nu știe că vei rămâne singur.

Marie continuă să creadă în imposibil.

9 noiembrie 1980

– De multe ori ne culcăm în murdărie numai fiindcă scăpăm de o altă murdărie.

*

– (lui Adrian): Culcă-te cu femeii! Dar nu venera isteria!

9 noiembrie 1980

*

– Realismul este de acceptat atâta timp cât nu ne pune în același rând cu obiectele.

*

– Dacă cineva nu ne înțelege pe noi poeții, asta se datorește faptului că ei nu înțeleg de ce vor noi să rămânem pentru totdeauna **OAMENI**, nu altceva, nu roțițe, nu ștate de plată, nu hârtii.

9 noiembrie 1980

– Cât de milă ți-e de acei falși intelectuali care nu pot spune despre un poem decât atât: „mișto!“

*

– Există un punct de la care ai sentimentul că toate femeile devin insuportabile. Când le auzi (nu și ascuți) vorbind despre lucruri mărunte, comune, banale până la prostie (moda e tot un mărunțiș), ți se face silă. Oare nu-i înțelegi decât pe oamenii care se sacrifică pentru ceva, care trăiesc pentru fapte alese!? Se pare că așa e. Poate și fiindcă tu însuși ești unul din cei care riscă orice în favoarea unei idei nobile.

10 noiembrie 1980

– Ce cunosc mai nesuferit decât frigul, decât crima?!

10 noiembrie 1980

– Prea multe zile de răstoacă în creierul meu.

*

– W. H. Auden spunea că poezia este „vorbitură memorabilă“. Omul acesta avea și dreptate.

*

– Ningea biblic. Și m-am afundat în pădure. Era o liniște îngrozitoare. M-am gândit de ce-mi caut așa des astfel de stări de amenințare, de insecuritate?! Era o liniște îngrozitoare.

Ninge biblic. Eram afundat în pădure. M-am gândit la lupi. Ei au mai mâncat oi între timp. „Dar eu sunt om“ – mi-am zis. N-am văzut urme. Era o liniște îngrozitoare. Mi s-a făcut cald. Am tăiat un lemn și am coborât. Când am ajuns acasă m-am uitat la pădure. Semăna cu un monstru. Dar n-am vrut să recunosc. Nici mamei nu i-am spus. N-am spus nimănui. Am acel sentimentul că în mine putrezesc manechine. Motanul a mâncat multă carne azi. Se uita la mine. Era o liniște îngrozitoare în cameră. M-am dus la poartă și m-am uitat pe drum, voiam să văd dacă mai sunt oameni. Mai erau. Apoi am scris scrisori.

10 noiembrie 1980

*

– Citești poezii de Edgar Lee Masters; fără doar și poate acesta e unul din cei mai mari poeți din câți ai citit. Pentru că toate poemele sale sunt tulburătoare. Și cenzurate. Și bolnave de atâta adevăr. Masters a scris numai despre oameni. Supremă ambiție! Minunată artă poetică.

Da, un poet mare!

10 noiembrie '80

– Gândul că peste 11 zile vei împlini un sfert de veac de viață te îngrozește! Dar alții n-au reușit să trăiască nici atât.

10 noiembrie 1980

*

– Ai citit un fascicol editat în 1946 de Editura „Scântea“. Filimon Sârbu... „Mor pentru ca țara mea să trăiască“. Scrisă de Petre Iosif (!) Cât de solidar ești cu toți oamenii care au știut să se

bată pentru o idee nobilă, cu toți acei care și-au anulat, cu bună-știință, viața – pentru o cauză sfântă! Cu Filimon Sârbu, de exemplu! Cu toți eroii vieții și ai artei!

11 noiembrie 1980

*

– Cât de legat sufletește vei rămâne mereu de ținutul Tulcei, al Deltei, al Sulinei. Privești la T.V. și ascuți la radio întotdeauna când este vorba de acel ținut, de oamenii acelui ținut. Iubești partea aceea de lume pentru că acolo te-ai redescoperit, pentru că acolo ai trăit intens multe clipe, pentru că acolo ai descoperit tare multe din esențele lumii, acolo ai înțeles mai bine dimensiunile OMULUI.

11 noiembrie 1980

*

– Știți de ce le place țăranilor să se uite la regi?! Pentru că poartă haine **strălucitoare**.

11 noiembrie '80

– Un om nu poate fi niciodată înțeles la modul suprem.

*

– La prânz ai venit acasă. Grăbit. Era frig. Mama ți-a spus fără lacrimi: „A murit Dumitru“. Te-ai așezat pe un scaun, nu uimit, te așteptai, dar parcă se prăbușise ceva în tine, ceva dureros. Ai tăcut. Mult. Minute în șir. Mama vorbea. Vorbea tristă. Zicea că i-i frică să nu se îmbolnăvească, fiindcă îi pare așa rău. Ea vorbea. Cu capul plecat. Toată ziua ați stat cu capetele plecate. Tu n-ai mai vorbit deloc. Nu mai puteai. Pe tine lacrimile nu te curăță de o durere. O durere e o durere. Ea rămâne. Fratele mamei a murit. Cel mai bun frate din câți a avut. Și a avut vreo zece. Singura rudă la care ținea și tu cu adevărat. Omul acesta nu mai e om. Nu-l va mai auzi nimeni trecând noaptea pe drum. Cu căruța cu lemne. Îndemnând cailor cu vocea lui care nu se rușina să fie auzită, să fie sinceră, românească. „Dii, ăă!!“ Nu, nimeni nu va mai auzi aceste îndemnuri. Fața lui, de obicei nebărbierită – munca n-are timp niciodată de cochetărie; în orice caz, la el

nu avea timp – gravitatea cu care înțelegea orice om, pe cei săraci mai ales. De parcă el ar fi fost avut. Îmi închipui că și caii lui vor muri. Fără el se vor simți singuri și proști. Și vor muri de tristețe. Amurgul cailor care nu mai au un stăpân bun. Hm, așa-i, caii au stăpân. Stăpânul lor e omul. Oare toți caii își iubesc stăpânul?! Sau niciunul nu știe să iubească?!

Toată ziua ai tăcut! Ce-ai fi avut de spus?! A, da, i-ai mai spus unei fete c-o iubești, i-ai scris nu ca să uiți, ci ca să te convingi că Pământul n-a rămas singur, și valea aceasta învățată cu trecerile lui Dumitru Ana. Trecerile lui nocturne. Și locul acela prin care copilăria ta umbla în pantaloni scurți: Brusturi. Câți ani din viața lui îi va fi petrecut la Brusturi?! Cosind. Păzind oile. Adunându-le rămășițele după ce da lupul prin ele. Acolo n-o să mai aibă nimeni stupi. Și tu n-o să mai mănânci niciodată miere la Brusturi. El, tăind lemne și ducând pe gratis bătrânelor de prin sat. El, care de atâtea ori v-a adus lemne ca să-ți fie și ție cald, ca să poți scrie în liniște.

Omul acesta era un român exemplar. Era bun – asta îl detașa mult de oamenii pe care-i știi – tare bun. Era evlavios, se ducea la biserică îmbrăcat frumos, cu respect. Va fi dus acolo. Va putrezi. Va ploua și va ninge pe pământ. O femeie spunea azi că ea e adepta metempsihoezi. Tu nu ești. Tu știi că a murit un om bun. Că el nu se întoarce. Oamenii care pleacă nu se mai întorc. Pentru că mor. Sau devin obiecte pierdute.

E frig azi. Noiembrie în cinism. Moartea nu deconspiră nicio lumină.

O elevă frumoasă plângea că i-a murit bunicul. Am mângâiat-o și i-ai spus: „Iuliana, crede-mă, nu se poate face nimic. Nimic.“ Ea a tăcut. Ce-o fi înțeles?!

Ai tăcut toată ziua. E miercuri, 12 noiembrie 1980. Azi-dimineață a murit fratele mamei. Mama și-a pus basma neagră. S-a dus acolo. Iată, e seară, tu ești trist, trist.

Mai zilele din urmă fratele mamei i-a spus acesteia: „Marie, tare-mi pare rău că mor!“ Și i-au curs câteva lacrimi. Și mama a plâns mult acasă. Și a spus că se teme să nu se îmbolnăvească și ea de supărare.

E miercuri! Ori fi viii cu vii, morții cu morții. E seară. Dar a murit singurul om de aici pe care-l iubeai mult. Și poți vorbi oare despre cei vii?! Nu poți. Nu poți. Ai tăcut toată ziua. Toamna aceasta seamănă cu un lămâi ars.

12 noiembrie '80

*

– Dorul se naște din amintire.

13 noiembrie 1980

*

– O fată dulce, Marinela, în extemporal, la punctul: „Definiți adjectivul (cu exemple)“, dă următorul exemplu: „Ion este mare șmecher”.

13 noiembrie 1980

– Suntem pretențioși din momentul în care simțim că am devenit maturi.

14 noiembrie '80

– Este în firea geniului să ironizeze Tronul; cu noroi.

*

– Ca să spun: cunosc ceva, trebuie să înfăptuiesc ceva. (Mai zilele din urmă spusese ceva de crimă)

– Sunt liber pentru că încă n-am murit.

*

– Când avem prea multă fericire, adică ambiguitate,...

*

– În mintea mea, lângă cuvântul GENIU nu poate sta niciodată cuvântul GLORIE. Gloria e o iluzie a celor mici.

*

– Eu nu-mi pot învinge nebunia prin dans. Fericiți cei care nu-s stingheriți de ei înșiși.

14 noiembrie 1980

*

– Adrian a fost la București. Ți-a trimis patru volume de poezie: Vasile Vlad, Traian T. Coșovei („1, 2, 3 sau...“), Fernando Pessoa și Nikolai Rubțov. Cu câtă mulțumire strângeai în mâini aceste cărți. Pentru că ele ascund așa multă lumină, așa multă bucurie!

14 noiembrie 1980

– Nu cred în bucuriile fără margini. Nu din scepticism.

*

– Nu există minune. Iluzii, poate, doar. Și astea se pot tăia oricând cu foarfecele.

*

– Totuși sunt un fericit. Fericit pentru că-mi asum nefericirea.

*

– Sunt convins că în toți oamenii care nu se bat pentru idei mari putrezesc manechine.

16 noiembrie 1980

– Azi e-n 18 noiembrie 1980. Acum exact 10 ani murea un muzician de neuitat: Jimi Hendrix. Da, muzician. Pentru că a rămas între puținii oameni ai „noii muzici“ care știau să emoționeze, să convingă, să spună nu numai sunete cu chitara, ci să dea flori cu sunetele sale. Mi s-a părut întotdeauna că Hendrix nu doar cântă, nu doar își mișcă degetele pe corzile chitarei (acest instrument trăznit!), ci scrie o poezie profundă a sunetelor.

Zece ani! A rămas doar regretul că nu-l mai putem vedea. Că-l ascuți destul de rar. Și atunci e un eveniment.

18 noiembrie 1980

– Exceptional se sfârșește această seară: Sergiu Celibidache dirijând! Mare artist, mare artist! Copleșitoare seară de muzică!

18 XI 1980

*

– Măine e ziua ta! Și Georgette ți-a scris o scrisoare emoționantă. Fata aceasta, când scrie cu pasiune, aproape că face literatură. Georgette ți-a scris un imn de ziua ta. Rareori cuvintele cuiva te emoționează așa mult ca ale Georgettei, uneori. Ai sentimentul că ea e mai mult decât o iubită, o soră, un prieten. Georgette este o bucată de lume. O lume care merită toate curatele tale simțăminte, profundele-ți omagii!

Mulțumesc, Georgette, fată minunată și simplă!

20 noiembrie 1980

*

– Într-o carte trebuie să fie mai multe idei decât femei. „Cel mai iubit dintre pământeni“ a lui Marin Preda ar fi o carte monotonă dacă nu ar fi în ea atâtea idei care se ciocnesc, care vor să fie libere – chiar dacă nu poți fi de acord cu toate. Femeile din această carte sunt pretexte. Ele nu spun aproape nimic în plus despre ceea ce știm în general despre ele. Însă aceste femei **îndrăznesc să gândească** mai mult decât obișnuiesc ele s-o facă. Și orice exces la o femeie înseamnă și conflict. Preda a sesizat asta și a creat o atmosferă care nu cade în monotonie și

permite tot timpul ideilor să plece și să se întoarcă pentru a mai pune o întrebare, pentru a mai sugera un răspuns.

20 noiembrie 1980

– În „România literară“, la „Semnal“, este anunțată „La fanion“ a lui Liviu Stoiciu. Te bucuri mult pentru aceasta, chiar foarte mult! Unul dintre prietenii tăi a învins!

20 noiembrie '80

– Ai 25 de ani! Nu-ți mai pui întrebări retrospective. Ar părea neroade cel puțin acum!

*

– Marea bucurie a zilei: Liviu Ioan Stoiciu îți trimitea prima lui carte, cartea de debut: „La fanion“. Te-ai bucurat așa mult că ea există încât ai sărutat-o. Te bucuri mult pentru Liviu, tare mult! Victoria lui este și a voastră, ceilalți, care încă nu aveți cărți publicate. Scrise, da.

*

– Sanda B. ți-a dăruit un album Kandinsky. Iolanda o carte scumpă: „Diego Velázquez și veacul său“ de Carl Justi. Ce le-o fi apucat!? Că nu ești prea învățat să le știi generoase. Oricum, mulțumesc!

*

– Ai 25 de ani! Te uiți la un film cu papa de la Roma. Te simți singur ca o viclenie.

21 noiembrie 1980

*

– Un puști ți-a spus că te-a visat mort. „Da, e posibil și să mori“ – i-am răspuns.

*

– Gabriela T. era singură. Dar cum să iubești o femeie când mama ei coase rochii în camera de alături?!

22 noiembrie 1980

– Hm! Ce aforism tâmpit: „In vino veritas"! Și neadevărat!

23 noiembrie 1980

– Foarte des viețile noastre seamănă cu rahatul. Și prea mulți oamenii vor să-și aranjeze viața, s-o bage într-o grilă. Adică să aranjeze rahatul, să-l bage într-o grilă. Oamenii vorbesc foarte des de libertate. Dar nu știu de ce nu-și dau seama că ei înșiși își răpesc libertatea, fiind prea meticuloși **cu organizarea** vieții, cu punerea ei în orare. Și atunci, evident, ea nu mai este liberă, ci subordonată, pasibilă de a fi terfelită de reguli, nu de sentimente, cu atât mai puțin de seninătate.

23 noiembrie 1980

– Ideile pot înnebuni. Dar ele n-ar putea niciodată să facă din mine un prost. Dimpotrivă.

*

– Când spun **idee** mă gândesc la riscuri, la îndrăzneală. Ba chiar și la sfidare. Sfidarea unor structuri cu care suntem prea obișnuiți.

*

– O boală poate scoate din minți un om. Sau îl poate omorî mai repede. Eu îmi dau puteri altfel, terapia mea e foarte simplă: plec de la convingerea – posibilitatea că am nouă (9) cancere, deci sunt intangibil pentru alte maladii. Și atunci mă regăsesc senin, detașat. Ușoara crispare de pe chipul meu este de fapt o întrebare care nu se sfârșește.

*

– Am crezut întotdeauna mai mult în sănătatea judecății inimii decât în sănătatea judecății creierului.

– Nu există vieți superioare și vieți inferioare. Între un rege și un lustragiu nu e decât o diferență de posturi. Gândită dinspre moarte, viața nu este altceva decât o egalitate între toate capetele societății.

*

– Deseori teoretizez. Sunt și teoretizările necesare. Dar nu cred c-o fac pentru a-l convinge neapărat de ceva pe el căruia-i vorbesc, ci mai degrabă pentru a mă controla pe mine însumi dacă mai sunt OM.

*

– Borca are 7 000 de locuitori. În România apar peste 20 de reviste literare. Cu excepția mea, aproape nimeni nu citește revistele literare aici. Ar trebui să mă raportez la acești oameni?! Nu, cu siguranță **nu**. Ei nu sunt deranjați pentru că nu citesc, ci pentru că au intrat, aproape fără excepție, în competiție cu obiectele. Și asta nu duce doar la pierderea bunului-simt, a cinstei, ci la anularea într-o bună zi, a însăși condiției de om.

*

– Nu trăiesc ca să detest oamenii, dimpotrivă, dar există foarte mulți care parcă te obligă să-i detești.

*

– Prostie nu înseamnă inițiere în ceva, ci complacere în inconștiență, în gol, în **nimic**.

23 noiembrie 1980

*

– Stadionul Giulești. Ora 14. Rugby: ROMÂNIA – Franța 15 - 0! Extraordinară victorie, mare victorie! Stadionul era arhiplin. Și în delir. La pauză era 3 - 0 pentru noi, meciul fusese confuz, se luptase cu toată încrâncenarea, pentru fiecare balon. Francezii erau și nervoși, loveau deseori cu pumnul. Dar în repriza a doua echipa Franței aproape că n-a trecut de centrul terenului, ai noștri au jucat excepțional. Enciu Stoica a fost cel mai bun de pe teren, Ion Constantin făcuse 9 - 0 cu loviturile sale de pedeapsă, ultima fiind de la 55 de metri. Și în ultimele minute, Borș realizează un eseu extraordinar, iar Constantin nu greșește lovitura de pedeapsă: 15 - 0. Ai și țipat de bucurie! Mama s-a speriat. A venit imediat, crezând că ai înnebunit și ai început să țipi. Hm! De bucurie nu se poate înnebuni!

Minunată victorie a acestor băieți curajoși și fair, acești români admirabili! Mulțumiri din inimă pentru VICTORIE.

23 noiembrie 1980

– În România sunt foarte mulți profesori de română. Vă asigur, stimați spectatori, mai mult de jumătate din ei sunt niște prăpădiți! Din punct de vedere intelectual, desigur.

25 noiembrie 1980

– Sunt foarte mâhnit și fără lumină. Zilele trec ca niște felinar moarte. Lecturile nu mă deconectează. Școala îmi relevă multe urâtenii, oamenii din jur sunt șterși ca pereții bisericilor vechi, mama este tot mai tristă, tot mai bolnavă, vorbește tot mai mult despre moarte, nu am mai scris niciun poem, am scris scrisori pentru prieteni. Și am plâns seara, seara când nu mă vede nimeni, când pot ține televizorul deschis după orele 24, când ecranul luminos pe care nu se mișcă nicio imagine mă lasă să vorbesc singur.

27 noiembrie 1980

– Călătorule, schimnicule, o dată și încă o dată întreabă-te de ce existi, de unde vii, unde te duci și, mai ales, dacă-ți amintești oamenii buni care au murit, care mor lângă neputința ta de-a fi altceva decât OM.

27 noiembrie 1980

– Hm! Măine se împlinesc 40 de ani de când legionarii l-au ucis pe Nicolae Iorga. Tristă **aniversare!** Nesuferită! Dar oamenii mari nu mor niciodată!

27 noiembrie 1980

– Lectură întâmplătoare despre Eugène Ionesco. Rămâi la mai vechea convingere: că Ionesco e un imbecil. Un imbecil primit chiar și la Academia Franceză. Crezi că Ionesco a făcut senzație din cauza unei clipe de derută a spectatorului, de „încredere“ în absurd a spectatorului. Ionesco este atât de contradictoriu în aberațiile sale încât nu-l poți accepta ca pe un spirit demn de luat în seamă, ca pe un om serios. Ionesco renegatul! Boul fugit la Paris! Bastardul care scrie despre tatăl său: „J'ai publié des pamphlets contre sa patrie, le mot patrie n'est pas supportable puisqu'il signifie le pays du père; mon pays était pour moi la France...“ – nu e nicio onoare, fii sigur, domnule imbecil, că te-ai născut într-o țară care nici ea nu te recunoaște. Ar fi ca și cum (ceea ce afirmi) eu, dus în Franța, fac pipi și pe acolo și oricui aș spune că țara mea e Franța! Hm!

27 noiembrie 1980

– Toate femeile care așează pe masă mâncare făcută **de ele însele** au ceva trufaș în mișcări.

28 noiembrie 1980

AI UN NEPOT

Da. Iulia a născut azi după-amiază, pe la 17³⁰, un băiat. Ionel o adusese cu mașina unui coleg inginer, Jitaru, astă-noapte, pe la 4. Trecuse și pe acasă, după aceea. Cred că viața de soț e foarte

emoționantă numai în preajma unor asemenea evenimente. Pentru că eu însumi am fost copleșit de emoție.

Te-ai dus după amiază, seara (de fapt), pe la ora 18. Mama se dusesse mai înainte. Ea ți-a spus că Iulia a născut un băiat. Ai jubilat. Născuse ușor, am găsit-o liniștită, vorbea de parcă nu se întâmplase nimic, băiatul, băiatul acela mic și fără nume, înfășat într-o pătură moale (și altele) era la picioarele Iuliei, se ODIHNEA.

Mai era o femeie tânără cu un copil pe care-l alăpta din când în când; sâni ei erau mari și-ți aminteau de Anita Ekberg din „La dolce vita“ a lui Fellini. Ai stat vreo oră acolo, nu ai vorbit prea mult, dar te bucurai mult că ai un nepot, că Iulia se simte bine; l-ai privit mult, crezi că va fi un băiat frumos; dar copiii nou-născuți sunt aproape la fel. Acesta, poate și pentru că n-ai mai văzut niciodată un copil la câteva ore după naștere, părea să aibă un mod în totul senin de a respira.

Când privești un prunc nu-i dorești, în primul rând, decât să fie sănătos. Toate celelalte se rezolvă singure cu timpul.

Bun venit în viață, nepotul meu!

28 NOIEMBRIE 1980

– S-a născut în noiembrie! Va fi tot artist?!

– Ai fost invitat la o cafea de o femeie frumoasă. Așa o vedeai pe drum: foarte frumoasă! Dar în interior, fără prea multe haine pe ea, era fascinantă.

Te-ai gândit dacă ai scris vreodată vreun poem de dragoste! Dar femeia aceea, Elena, merită să fie confundată, într-un punct, cu poezia. Ai venit acasă tulburat. Parcă de mult timp nu s-a mai întâmplat așa ceva din cauza unei femei!

Nu ți-a plăcut ceva: Elena are un fiu frumos de tot, un băiețel admirabil. Dar are un nume snob: Orlando. Asta n-ai putut înțelege.

Când e vorba de femei e bine să te aștepți la orice. Poate că nu entuziasmul e primordialitatea care trebuie lăsată să se cuibărească în tine.

Elena, iată o minunată afurisenie a FRUMUȘETII.

Dar rareori oamenii frumoși sunt și buni.

Ai plecat mulțumindu-i că există!

1 decembrie 1980

– D. R. Popescu nu te uită!

O scrisoare de la domnia sa îți aduce cuvinte de stimă, de viitor constructiv. Mulțumiri!

1 dec. 1980

– Emil (Hurezeanu) cu poeme în TRIBUNA. Toate întâlnirile cu el te bucură foarte mult.

1 dec. 1980

– În scrisorile fetei din Mangalia există întotdeauna și puțin nisip. Cât de mult te uimește acest fapt!

1 dec. 1980

– În „Convorbiri literare“ nr. 11/1980, Daniel Dimitriu îți publică trei poeme.

Și poza alături. Dar este o apariție lamentabilă. Un poem ciopârțit nejustificat, apoi altele două de prin 1977, schiloade și nereprezentative. Nu e bine!

Nu crezi că acele poeme îți fac vreun serviciu.

Dimpotrivă. Dar domnul Daniel a fost, cred, bine-intenționat.

Apariția e doar simbolică, nu mai apăruseși în „Convorbiri“..., dar calitatea textelor de acolo e, fără discuție, îndoielnică. Îi trimiseși alte texte... !?

1 dec. 1980

– De mult timp n-ai mai citit un vers așa, de tulburător: „Așteptarea: suflet cu cocorii pe drum.“

El aparține acestui poet excepțional numit Vasile Vlad.

2 dec. 1980

ELENA

După-amiază cu o femeie frumoasă. Nu se poate povesti frumusețea! Nici starea în care ajunge sufletul unui om într-o clipă de deplină confesiune. Aerul era plin de tot felul de întâmplări. Elena nu mai pare o femeie fatală în intimitate. Numai în stradă e așa. În intimitate descoperi o femeie care are ceva din frumusețea și liniștea poienilor invadate de soare, de veșnicie. Priveai un om pe care nu ți-l puteai închipui decât tânăr.

Ți-a spus viața ei, dacă o viață se poate SPUNE.

Încerca să treacă dincolo de rețineri, de orice rețineri. Evident, o ascultai ca un scriitor, nu ca o țăță. Dar cu tulburare, cu emoție. Pentru că e îngrozitor de dureros să iubești (de exemplu) un om, el să ajungă la pușcărie, să-l vezi bătut cu bastonul de milițieni, până la sânge, pentru că a vrut să vină numai aproape de gratii, să-și vadă copilul. Viața ei cu acel bărbat a fost o greșală – privită dinspre final. Dar nu ți se pare o greșală să iubești, să iubești mult un om, să faci copii cu el. Poate că nu trebuie totul reprivit.

Fatalitatea, apărută într-o zi, te poate face să regândești totul altfel, din nou. Elena, cu ochii umezi îți vorbea omenește.

Te-a condus și la mașină.

Era ora 18 și ceva. Aerul rece, nu știi de ce, predispune la confesare, la negare a oricărei realități dureroase.

Lucizi, dar atât de calzi, nu v-ați putut abține să nu vă vorbiți cu pasiune. Tu-ți recunoșteai tulburarea plăcută din ultimele zile, ea făcea la fel.

De fapt toate poveștile încep de undeva, se sfârșesc mai târziu sau mai repede. Tu încerci s-o asimilezi pe Elena ca pe un prieten, ca pe un OM. Iată o ființă de care nu-ți legi viața, dar nici nu ți-o dezlegi.

Ce poate fi mai plăcut decât să bucuri un om!

Elena, nespus de frumoasă, dimensiona în răceala serii și o putere de înțelegere remarcabilă. Dar oamenii se iubesc cu adevărat numai din momentul în care au încredere deplină unul în celălalt.

Pe Elena e respecti. În primul rând. Singurătatea sa actuală nu poate fi învinsă cu o aventură. Dar Elena nu e o aventură, ci e frumusețe care rămâne oricum.

Plec de la ea pentru a mă întoarce la ea.

Plec de la frumusețe pentru a mă întoarce la frumusețe.

Noaptea n-ai prea putut dormi. Nu pentru că doreai o femeie, ci pentru că te bucurai că Elena există. Și poate că oamenii care știm că au suferit ne intră mai repede în suflet.

Elena, pe stradă, nu e frumoasă. Atrage atenția.

Elena este o atitudine a verii, a căldurii, a seninătății, a simplității care nu batjocorește. Poate că nu va fi altfel. Poate că există și începuturi care nu se schimbă.

5 dec. 1980